

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XIII

I. BÖLÜM

2007'den 2011'e DOĞRU

A. 2007 SEÇİMİ ÖNCESİ ve SONRASINDAKİ GELİŞMELER.....	3
2007 Seçimi Öncesi Gelişmeler	3
22 Temmuz 2007 Seçimleri	4
2007 Seçimi Sonrası Gelişmeler.....	5
B. 23'ÜNCÜ DÖNEMDEKİ YASAL DÜZENLEMELER	7
Anayasa Değişiklikleri	7
2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler	8
298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Yapılan Değişiklikler.....	9
C. 2011 SEÇİMİ ÖNCESİ ve SONRASINDAKİ GELİŞMELER	12
Seçim Kararının Alınması	12
YSK'nın 12 Bağımsız Adayı Veto Etmesi	12
Hatip Dicle'nin Milletvekilliğinin İptal Edilmesi.....	12
Tutuklu Milletvekillerinin Tahliye Taleplerinin Reddi	14
TBMM'nin Açılması	14
Bağımsız Milletvekillerinin BDP'ye Katılması	15
TBMM Başkanının Seçilmesi.....	15
Hükûmetin Kurulması.....	15
TBMM'nin Tatile Girmesi.....	16

II. BÖLÜM

SEÇİM DÖNEMİNDE SİYASİ PARTİLER

A. SİYASAL YAŞAMDAKİ PARTİLER	19
Yeni Kurulan Siyasî Partiler	19
Siyasal Yaşamdan Çekilen Partiler	20
Siyasal Yaşamdaki Parti Sayısı.....	21
B. TBMM'DE TEMSİL EDİLEN PARTİLER	22

C. SEÇİME KATILAN SİYASİ PARTİLER	23
D. DEVLET YARDIMI ALAN SİYASİ PARTİLER.....	24
Siyasî Partilere Devletçe Yardım Yapılması	24
Siyasî Partilere Seçim Yardımı	25
ÖZET	26

III. BÖLÜM **SEÇMENLERE ve OY KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİLER**

A. SEÇME ve SEÇİLME HAKLARI	29
Seçme Hakları	29
Milletvekili Seçilebilme Koşulları	30
Seçmen Kütüklerinin Düzenlenmesi	30
Seçmen Sayısı	31
Seçim Sistemi	33
Seçim Çevreleri.....	34
İllerin Çıkaracağı Milletvekili Sayısının Hesaplanması.....	34
B. OY KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİLER	36
2007 Seçimlerine Göre Değişim	37
C. SEÇİME KATILMA ORANLARI	38
Ülke Düzeyinde Seçime Katılma Oranı	38
İl Düzeyinde Seçime Katılma Oranları	38
D. GEÇERSİZ OY ORANLARI	41
Ülke Düzeyinde Geçersiz Oy Oranı	41
İl Düzeyindeki Geçersiz Oy Oranları.....	41

IV. BÖLÜM **ADAYLARIN ve MİLLETVEKİLLERİNİN KİMLİKLERİ**

A. SİYASİ PARTİLERİN ve BAĞIMSIZLARIN SEÇİME GİRDİKLERİ SEÇİM ÇEVRELERİ ve ADAY SAYILARI	45
B. BAĞIMSIZ ADAYLAR.....	46
BDP'nin Desteklediği Bağımsız Adaylar	46
C. SİYASİ PARTİLERİN ADAY BELİRLEME YÖNTEMLERİ.....	48
D. MİLLETVEKİLİ ADAYLARININ KİMLİKLERİ	49
Milletvekili Adaylarının Cinsiyet Durumu	49
Milletvekili Adaylarının Öğrenim Durumu	50

E. MİLLETVEKİLLERİNİN KİMLİKLERİ.....	52
Milletvekillerinin Cinsiyet Durumu	52
Milletvekillerinin Öğrenim Durumu.....	53
Milletvekillerinin Yaş Durumu	53
23'üncü ve 24'üncü Dönem TBMM Üyelerinin Karşılaştırılması.....	55
F. TBMM'NİN YENİLENME ORANI.....	56

V. BÖLÜM SEÇİM SONUÇLARI

A. ÜLKE GENELİNDEKİ SONUÇLAR	59
Siyasî Partilerin ve Bağımsızların Oy Oranları	60
Siyasî Partilerin ve Bağımsızların Ülke Düzeyindeki Sıralaması.....	60
Seçimlerde Oyunu Arttıran Siyasî Partiler	61
Seçimlerde Oy Kaybeden Siyasî Partiler	61
B. TBMM'DEKİ TEMSİL DURUMU	62
TBMM'de Temsil Edilen Oylar	62
TBMM'de Temsil Edilemeyen Oylar	62
Siyasî Partilerin ve Bağımsızların Aşkın / Eksik Temsil Oranları.....	63
Bir Milletvekili İçin Kullanılan Oy Sayısı	64
C. SİYASÎ PARTİLERİN ÜLKE ORTALAMASININ ALTINDA ve ÜSTÜNDE KALAN İLLER.....	66

VI. BÖLÜM SİYASÎ PARTİ OYLARININ İLLER DÜZEYİNDEKİ DAĞILIMI

A. SİYASÎ PARTİ OYLARININ İLLERDEKİ DAĞILIMI	71
Siyasî Partilerin Birinci Sırada Yer Aldığı İller	71
B. SİYASÎ PARTİLERİN İL İÇİ SIRALAMADAKİ KONUMLARI	72
Siyasî Partilerin Milletvekili Çıkardığı İllerin İl İçİ Sıralamadaki Yerleri	72
C. SİYASÎ PARTİLERİN İLLERDEKİ OY ARALIKLARI	74
D. SİYASÎ PARTİLERİN MİLLETVEKİLİ ÇIKARDIKLAR İL ve SEÇİM ÇEVRELERİ.....	75

VII. BÖLÜM SİYASÎ PARTİ OYLARININ BÖLGESEL DAĞILIMI

A. GİRİŞ.....	79
B. SİYASÎ PARTİLERİN BÖLGELERDEKİ OY ORANLARI	81

Siyasî Partilerin Bölgelerdeki Oy Aralıkları	82
C. SİYASÎ PARTİLERİN ve BAĞIMSIZLARIN BÖLGE İÇİ SIRALAMASI	84
Bölgelerde Birinci ve İkinci Sıraları Alan Siyasî Partilerin Oy Oranı Farkları.....	85
D. SİYASÎ PARTİLERİN MİLLETVEKİLİ ÇIKARDIĞI ve ÇIKARAMADIĞI İLLERİN BÖLGESEL DAĞILIMI	87

VIII. BÖLÜM

2007 – 2011 SEÇİMLERİ ARASINDAKİ DEĞİŞİM

A. SİYASÎ PARTİLERİN OY ORANLARINDAKİ ve ÜLKE SIRALAMASINDAKİ DEĞİŞİM.....	91
B. MİLLETVEKİLİ SAYILARINDAKİ DEĞİŞİM	92
Siyasî Partilerin Milletvekili Sayılarındaki Değişim	92
Siyasî Partilerin Milletvekili Çıkardığı İl Sayılarındaki Değişim	93
Siyasî Partilerin Birinci Sırayı Aldıkları İl Sayılarındaki Değişim	93
C. SİYASÎ PARTİLERİN OY ORANLARININ YÜKSELDİĞİ ve GERİLEDİĞİ İLLER.....	95
Siyasî Partilerin İllerdeki Oy Oranı Artışları	96
Siyasî Partilerin İllerdeki Oy Oranı Kayıpları.....	97
D. SİYASÎ PARTİ OYLARININ BÖLGESEL DEĞİŞİMİ	99

IX. BÖLÜM

SİYASÎ PARTİLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

A. ADALET ve KALKINMA PARTİSİ (AK PARTİ)	103
2011 Milletvekili Genel Seçimi	104
AK PARTİ'ye İlişkin Göstergeler, Diğer Partilere Göre Açık Ara Öndedir	104
AK PARTİ'nin Oy Gücü Ülke Coğrafyasının Her Tarafına Yayılmış Durumdadır	106
AK PARTİ'nin Seçimi Kazanma Nedenleri.....	106
B. CUMHURİYET HALK PARTİSİ (CHP)	108
2011 Milletvekili Genel Seçimi	109
CHP Seçimlerde Sınırlı Bir Başarı Sağlamıştır	109
2007 – 2011 Seçimleri Arasındaki Değişim	111
CHP, Ülkenin Gelişmiş Kesimlerinin Partisi Olmayı Sürdürmektedir	111
CHP Beklentileri Yine Karşılayamamıştır.....	112
C. MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ (MHP)	114
2011 Milletvekili Genel Seçimi	115
MHP, 2011 Seçiminden 2007 Seçimine Göre Kayıplarla Çıkmıştır	115
D. BARIŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ (BDP)	118

2011 Milletvekili Genel Seçimi	119
2011 Seçiminde Bağımsız Adayları Destekleyen BDP, 2007 Seçiminde DTP'nin Aldığı Sonuçlara Göre Önemli Bir İlerleme Kaydetmiştir	120
BDP, Tam Bir Bölgesel Parti Niteliği Taşımaktadır	121
BDP'nin Seçmen Tabanı Genişlemiştir	121

X. BÖLÜM GENEL DEĞERLENDİRME

2011 Seçimleri Zamanında Yapılmıştır	125
Bu Seçimde Bazı İlkler Yaşanmıştır	125
Yurt Dışındaki Seçmenler Bu Seçimde de Oy Kullanamamıştır	126
Seçime 15 Siyasî Parti Katılmıştır	127
Bağımsız Aday Sayısı 2007 Seçimine Göre Azalmıştır	127
BDP, Ülke Barajı Engelini Bağımsız Adaylar Yoluyla Aşmıştır	127
TBMM'de Temsil Edilemeyen Oyların Oranı % 5,51'e İnmiştir	127
23'üncü Dönemde TBMM'deki Siyasî Parti Sayısı 6'ya Çıkmıştır	128
24'üncü Dönemde TBMM'de Yer Alan Siyasî Parti Sayısı Yine 4 Olmuştur	128
TBMM İlk Kez Eksik Katılımla Açılmıştır	129
TBMM'deki Değişim	129
23'üncü Dönem Boyunca Aynı Hükûmet Görev Yapmıştır	130
Bazı Partilerin Bölgesel Güç Olma Eğilimleri Sürmektedir	130
Siyasal Yelpazedeki Denge Bozuklukları Yine Giderilememiştir	131
Son Söz	131
KRONOLOJİ (22 Temmuz 2007 – 15 Temmuz 2011)	133

EKLER

İÇİNDEKİLER.....	137
EK – I TBMM'nin Milletvekili Genel Seçimlerinin Yenilenmesine Dair Kararı	141
EK – II YSK'nın 24'üncü Dönem Milletvekili Genel Seçimine İlişkin Seçim Takvimi	142
EK – III Seçim Çevrelerinin Çıkaracağı Milletvekili Sayıları (2007 – 2011 Seçimleri)	151
EK – IV Seçim Çevrelerindeki Bağımsız Aday Sayıları	154
EK – V Gümrük Kapıları Hariç Türkiye Geneli Seçim Sonuçları	156
EK – VI Gümrük Kapıları Seçim Sonucu.....	157
EK – VII Gümrük Kapıları Dahil Türkiye Geneli Seçim Sonuçları	158
EK – VIII Seçim Çevrelerinde Kayıtlı Olan ve Oy Kullanan Seçmenler	160

EK – IX	Seçim Çevrelerinde Seçime Katılma Oranları	163
EK – X	Seçim Çevrelerindeki Geçerli ve Geçersiz Oy Oranları	165
EK – XI	Siyasî Partilerin ve Bağımsızların Seçim Çevrelerindeki Oy Sayıları ve Oy Oranları	168
EK – XII	Siyasi Partilerin Seçim Çevrelerinde Çıkardıkları Milletvekili Sayıları	188
EK – XIII	BDP'nin Desteklediği Bağımsız Adaylar / Seçime Katıldıkları Seçim Çevreleri / Oy Sayıları ve Oy Oranları	191
EK – XIV	Siyasi Partilerin İl İçi Sıralamadaki Yerleri	195
EK – XV	Cumhuriyet Dönemindeki Kadın Milletvekili Sayıları ve Oranları	198
EK – XVI	61'inci Hükûmette Yer Alan Bakanlar	99
EK – XVII	1983 – 2011 Yılları Arasındaki Seçimlere Katılan Siyasî Partilerin Oy Oranları ve Çıkardıkları Milletvekili Sayıları	200
EK – XVIII	Çok Partili Dönemde Seçim Takvimi	205

SİYASÎ PARTİLER ÖZEL EKİ

A. ADALET VE KALKINMA PARTİSİ (AK PARTİ)	209
B. CUMHURİYET HALK PARTİSİ (CHP)	231
C. MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ (MHP)	253
D. BARIŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ (BDP)	273
GRAFİK VE HARİTALAR (İÇİNDEKİLER)	291
GRAFİK 1: 12 Haziran 2011 Milletvekili Genel Seçim Sonuçları	295
GRAFİK 2 : TBMM'de Temsil Edilen / Temsil Edilemeyen Oylar	297
HARİTA 1: İllerde Birinci Sırayı Alan Siyasî Partiler	299
HARİTA 2: Bölgelerde Birinci ve İkinci Sırayı Alan Siyasî Partiler	301
AK PARTİ ÖZEL EKİ HARİTALARI	
AK PARTİ'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller	303
AK PARTİ'nin İllerdeki Oy Oranları	305
AK PARTİ'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	307
AK PARTİ / Ülke Ortalamasının (% 49,83) Altındaki ve Üstündeki İller	309
AK PARTİ / 2007 Seçimine Göre Oy Oranı Yükselen ve Gerileyen İller	311
AK PARTİ'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu	313
CHP ÖZEL EKİ HARİTALARI	
CHP'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller	315
CHP'nin İllerdeki Oy Oranları	317
CHP'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	319
CHP / Ülke Ortalamasının (% 25,98) Altındaki ve Üstündeki İller	321

CHP / 2007 Seçimine Göre Oy Oranı Yükselen ve Gerileyen İller	323
CHP'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu	325
MHP ÖZEL EKİ HARİTALARI	
MHP'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller	327
MHP'nin İllerdeki Oy Oranları.....	329
MHP'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	331
MHP / Ülke Ortalamasının (% 13,01) Altındaki ve Üstündeki İller	333
MHP / 2007 Seçimine Göre Oy Oranı Yükselen ve Gerileyen İller	335
MHP'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu.....	337
BDP ÖZEL EKİ HARİTALARI	
BDP'nin Milletvekili Çıkardığı / Çıkaramadığı İller.....	339
BDP'nin İllerdeki Oy Oranları	341
BDP'nin İl İçi Sıralamadaki Yeri	343
BDP / Ülke Ortalamasının (% 5,67) Altındaki ve Üstündeki İller	345
BDP / 2007 Seçimine Göre Oy Oranı Yükselen ve Gerileyen İller	347
BDP'nin Bölgesel Sıralamadaki Konumu	349
KAYNAKLAR	351
TESAV Yayınları.....	353

